

Nr 916

Av herr **Börjesson** i Falköping, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 185, med förslag till lag angående ändring i lagen den 31 mars 1955 (nr 183) om bankrörelse, m. m.*

I proposition nr 185 föreslås bl. a. ändrade bestämmelser beträffande de individuella insättningsbegränsningarna hos olika kreditinstitut. För sparbank föreslås maximibeloppet för insättning på sparbanksräkning höjt från 100 000 till 200 000 kronor och den s. k. fria sektorn vidgad från 15 till 20 procent av behållningen på sparbanksräkning. Maximibeloppet för insättning på sparkasseräkning eller därmed likartad räkning hos affärsbank och centralkassa för jordbrukskredit skall enligt propositionen höjas från 15 000 till 50 000 kronor. I fråga om postsparbanken föreslås höjning av insättningsmaximum från 30 000 till 100 000 kronor.

Numera synes det dock inte motiverat att över huvud lagfästa bestämmelser om inlåningsmaximum på sparkasseräkning eller därmed likartad räkning. Varken i affärsbankernas eller i jordbrukskasserörelsens sortiment av inlåningsräkningar intar sparkasseräkningen någon särställning, som motiverar ett lagfäst maximum. Medel som insatts på sparkasseräkning är visserligen lättare disponibla än medel på kapitalräkning, men det är endast fråga om en gradskillnad, markerad genom de provisioner som utgår vid större uttag på den senare räkningen. Inte heller för sparbanksräkningens vidkommande synes en inlåningsmaximering numera befogad.

Såväl i propositionen som i den promemoria, som ligger till grund för förslaget i propositionen, har framhållits angelägenheten av en omprövning av de gällande maximeringsbestämmelserna. Den sedermera tillsatta utredningen angående kreditinstitutens inbördes ställning och funktion på kreditmarknaden har även uppdraget att pröva utformningen av inlåningsrätten. Det måste hälsas med tillfredsställelse att frågan sålunda nu är under utredning. Det framstår som självklart att resultatet av utredningen bör avvaktas och att beslut om avskaffande av maximeringsbestämmelserna sålunda inte bör fattas i förevarande sammanhang. Ändringarna i den nominella inkomst- och prisnivån gör det emellertid angeläget med höjning av maximibeloppen. Vad i nämnda avseende föreslagits i propositionen synes i stort sett vara väl avvägt. I fråga om postsparbanken bör dock, såsom närmare motiveras i det följande, beloppet sättas lägre än vad som föreslagits i propositionen.

Såsom ovan framgått måste den rimligaste lösningen vara att bestäm-

melserna om individuella insättningsbegränsningar avskaffas för kreditinrättningar i allmänhet. En fråga av vikt i detta sammanhang är hur den s. k. fria sektorn för sparbankerna härvid skall utformas. En särskild gräns för andra räkningar i sparbank än sparbanksräkning synes allttjämt erforderlig, om garantier skall vinnas för att sparbankerna skall uppfylla sitt viktiga syfte att främja det personliga sparandet. Den s. k. fria sektorn för sparbankerna bör vid avskaffande av inlåningsmaximum för sparbanksräkning inskränkas till att avse enbart övriga räkningar och då lämpligen fastställas till 5 procent av behållningen på sparbanksräkning.

Särskild uppmärksamhet synes i förevarande sammanhang böra ägnas åt postsparbankens verksamhet. Det torde kunna ifrågasättas om postsparbanken bör framträda som ett vanligt kreditinstitut i konkurrens på olika områden med de privat eller kooperativt baserade penninginrättningarna. Det nära sambandet med postverkets service i övrigt synes göra det lämpligast att postsparbanken även i fortsättningen bör inrikta sig på inlåning av kortfristiga kassamedel från allmänheten. I propositionen föreslaget insättningsmaximum på 100 000 kronor synes under sådana förhållanden alltför högt. Ett maximibelopp på 60 000 kronor framstår som en riktigare avvägning.

Över huvud taget bör frågan om formerna för postsparbankens verksamhet övervägas, innan några större ändringar genomföres. Det är att hälsa med tillfredsställelse att den ovannämnda utredningen om gränsdragningen mellan kreditinstituten enligt direktiven även skall söka fastställa målsättningen för postsparbanken i stort och klarlägga dess ställning i förhållande till övriga kreditinstitut. Såsom framhållits synes det lämpligaste vara att postsparbanken även i fortsättningen inriktar sig på inlåning av kortfristiga kassamedel. Skulle postsparbanken dock framträda som ett vanligt kreditinstitut, måste det vara ett villkor att det blir konkurrens på lika villkor i förhållande till de privatägda kreditinstituten. För närvarande är postsparbanken i väsentliga avseenden favoriserad, bl. a. i fråga om öppethållande.

Med stöd av vad ovan anförts hemställs,

I. att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 185 måtte besluta att insättningsmaximum i postsparbanken må utgöra 60 000 kronor samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till här för erforderlig författningstext;

II. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att vid utredningen om gränsdragningen mellan kreditinstituten måtte beaktas vad i motionen har anförts beträffande avskaffande av de individuella insättningsbe-

gränsningarna, omläggning av den s. k. fria sektorn för sparbankerna och utformningen av postsparbankens verksamhet.

Stockholm den 6 november 1962

Bengt Börjesson
i Falköping
